

Hódhelyzet a KÖTIVÍZIG területén

Sütő Annamária
Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály
Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság

Pécs, 2019. július 3.

- 2004-2007 között a LIFE projekt keretében telepítés– Tisza-tó, Tisza folyó
- 2012-től látványos állomány növekedés
- 2014. év
 - Tisza-tó 5-15 család
 - Tiszán (Kisköre-Csongrád) 10-20 család
 - Zagyva (Jászberény- Szolnok) 5-10 család,
 - Jászsági öntöző főcsatorna, Kengyeli belvívcsatorna
- 2015. év
 - Tiszaderzs, Tizzasüly térségi csatornák
 - Tisza-tó öblítő csatornájába bedőlő fák - hajózási probléma

Veszélyforrás

- Üreg és járat ásás, hódvár építés
- Árvízvédelmi fokozat idején üregből/várból a védvonal közelébe szorul
- A Tiszán és a Zagyva visszaduzzasztott szakaszán 30-50 napos árvizek miatt – árvízvédelmi töltésekbe alakít ki járatokat
- Zagyvai töltések: kis keresztmetszvény, meredek rézsű – 1-10 m hosszúságú járataikkal meggyengítik a védművet

Beszakadt hódjárat a Zagyva bp. 62+700km szelvényében
2017. decemberében

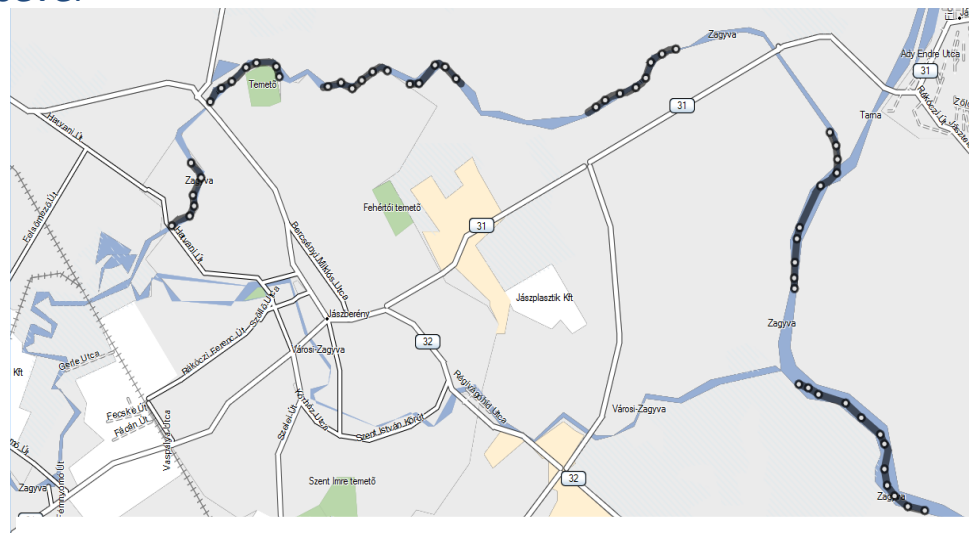

Mirhó-Gyócsi csatorna

- Árhullám levonulása után kiüregelődés következett be – feltárás, helyreállítás (KÖTI-KTF engedélyével)

- Jászberény hatvani híd – Jásztelek 32-es út híd közötti szakasz: 7 hódcsalád, amely kb. 25-30 egyedből áll
- Csapdázási időszak: szeptember 1. – március 15.
- Vándorlási időszak: a télen befogott egyedek helyét nyár vége felé, kora ősszel foglalják el másik hódok
- Riasztás és állományszabályozás – engedély alapján a fenti szakaszra
 - Riasztás: medrek és parti sávok vízvezető képességét csökkentő és ezzel közvetlen vízkárveszélyt jelentő hód által épített gátak, várak, járatok felszámolhatóak; illetve az újraépítést megakadályozó módszerek is alkalmazhatóak a nemzeti parkkal együttműködésével

**A Zagyva bejárt szakaszán megtalált territóriumok helyzete
(fekete vonallal jelöltek)**

- 2016. decemberében jégpáncél alakult ki a Zagyván, havazás, madárinfluenza
- 2017. február 23.-tól élesítve lettek a csapdák
- Mivel csak 2-3 egyed befogadása megoldható – engedély módosítás – március 31. után altathatóak
- Genetikai vizsgálat: kanadai vagy eurázsiai hód
- Befogott egyedek
 - Február 24.: 1 egyed
 - Március 3.: 2 egyed, helyhiány miatt, szőrminta vétel után elengedésre került
 - Március 9.: 2 fiatal egyed
- Szabadon bocsátás: Hortobágyi Pusztai Állatpark, debreceni Nagyerdei Kultúrpark

2017-2018

- Riasztás és állományszabályozás – engedély alapján Jászberény hatvani híd – Jásztelek 32-es út híd közötti szakasz
- KÖTIVÍZIG egész működési területére: 2020. december 31-ig
 - Riasztás keretében a meder és a parti sáv vízelvezető képességét csökkentő és ezzel közvetlen vízkárveszélyt jelentő, hód által épített gátak megbontása, elbontása, a földművekben lévő hódjáratok feltárása, betömedékelése elvégezhető
 - A hód elejtésére golyós lőfegyverrel kizárólag akkor kerülhet sor, amennyiben a védelemvezető életvédelmi, vagy környezetvédelmi vészhelyzet megelőzése érdekében az indokoltnak véli

- 2018. január 3. – 2018. március 15. között 8 példány került befogásra
 - 2 éves, 8,8 kg hím
 - 3 éves, 17,7 kg nőstény
 - 3 éves, 15,1 kg nőstény
 - 6 éves, 22,6 kg nőstény
 - 2 éves, 12,8 kg hím
 - 3 éves, 15,5 kg hím
 - 16,4 kg hím
 - 14,8 kg nőstény

- Szabadon bocsátás: Kesznyéteni Tájvédelmi Körzetben két helyszínen a Kesznyéten Bivalyos tó térségében és a Tiszadob, Tiszalúci Holt-Tiszánál

Abádszalóki kártétel 2018. év elején

2018-2019

- Csapdázás előtti terepi bejárás – kevesebb hód jelenlétére utaló nyom
- 2019. január 24. – 2019. március 15.
- 7 egyed került befogásra (6 hím, egy vemhes nőstény)
- Befogott egyedek sorsa:
 - 3 hím egyed a Bükki Nemzeti Park Tiszalúci Holt – Tisza területén
 - Vemhes nőstény és párja Tisza-tó, Kis –Tisza területén
 - 2 hím egyed elaltatásra került (Állatorvosi Egyetem Egzotikusállat és Vadegészségügyi Tanszék, és a Magyar Természettudományi Múzeum)

További észlelések

- Szolnok árapasztó csatorna
 - Nagykunsági főcsatorna
 - NK-III-2
 - Kakat főcsatorna
 - Tisza
 - Hármaskörös
 - Aranyosi Sziget
 - Mirhó-Gyócsi belvízcsatorna
 - Közös csatorna
 - Zagyva
- Szolnok árapasztó csatorna
 - Góli-tó összekötő csatorna
 - Sajfoki belvízcsatorna
 - Jászsági öntöző főcsatorna
 - Nagyfoki 3-14. belvízcsatorna
 - Nagyfoki I-18. belvízcsatorna
 - Cserőközi holtág
 - Érfüi belvízcsatorna
 - Tiszaderzsi 3. belvízcsatorna
 - Doba belvízelvezető csatorna

Jászsági szivárgó - Pély

Zagyva folyó

J-III-1 öntözőfőcsatorna téli üzemi vízszintjénél
felbukkanó járatok

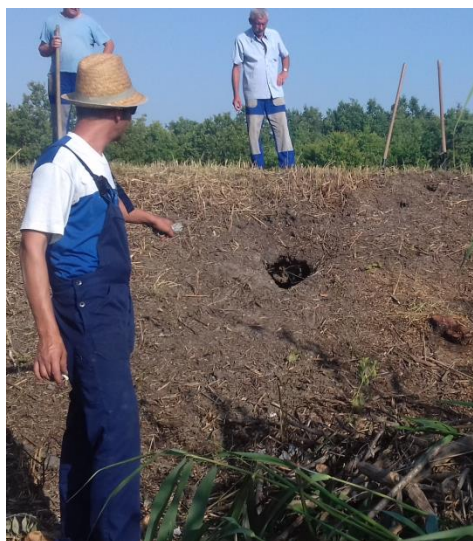
Friss hírek

2019. június 27. - Jászsági főcsatorna hódüreg feltárás

A MI VÍZÜGYÜNK

Jövő

- Kiemelten szükséges foglalkozni a hódok elszaporodásával, területhódítással
- A 2017 évben felmerült rendelet módosítás egyre indokoltabbá válik

A védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről szóló 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet módosításáról:

Az eurázsiai hód riasztása, gyérítése, korlátozott számú példányra, az erdő- és mezőgazdaságban, valamint a vízgazdálkodásban keletkezett súlyos károk megelőzése érdekében engedélyezhető, ha a kártétel bizonyítható, nincs más kielégítő megoldás és a gyérítés nem jár a természetes állomány tartós sérelmével.

Gyérítést szeptember 1. és március 1. között lehet elvégezni.

Az egyed életének kioltását élve fogó csapdával történő megfogás után, kíméletesen végezhető csak el.

A gyérítési lehetőség során elpusztított eurázsiai hódok származékának a gyérítés engedélyese és a gyérítést végző által történő személyes tartása, hasznosítása, bemutatása korlátozott számú példányra engedélyezhető, ha természetvédelmi érdeket nem sért.

Jövő

- Megfontolás tárgyát képezi, hogy holland mintára (pézsmapocok és nutria a csapdázott faj) a vízügyi ágazat csapdázó csoportot foglalkoztasson, amely a beavatkozási helyeken gyorsabb megjelenést is eredményezhetne
- Bajor és osztrák mintára hód menedzser intézménye, akik a kapcsolattartást végzik a károsultak és a hatósági szereplők között, rendelkezhetnek az állományszabályozásról
- Aszály stratégiai illetve belvízelvezető rendszerek vízvisszatartási célú jövőbeni fejlesztések miatt a hódok életmódjából származó fejlesztési, kivitelezési és üzemelési kockázatok számbavétele

Jövő

- A Zagyva jászberényi szakaszán az állományszabályozás folytatása, új engedély kérése – kilövésre - a tetemek kutatási célnak történő felajánlása
- Kilövést elejtést végző személyekkel, szervezetekkel együttműködés – tájegységi fővadászok bevonása, mint koordinátorok
- Kilövés, elejtés előkészítése, adminisztrációja
- Az elpusztított egyedek preparálására és a preparátumok oktatási intézményeknek történő átadására engedélyeztetés elindítása
- Állományszabályozással a károk megelőzése, egyedszám szinten tartása

Köszönöm a figyelmet!

